

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ

PILSKI BANK ŻYWNOSCI

ZA ROK 2023

Rok 2023 to kolejny rok, w którym nasze działania są odpowiedzią na stale zmieniające się otoczenie oraz nowe potrzeby wymagające naszego wsparcia. Był to rok, w którym obok działań wcześniej zaplanowanych w planie pracy odpowiadaliśmy na potrzeby pojawiające się w trakcie roku. W dalszym ciągu trwa wojna w Ukrainie i część żywności przekazanej nam przez darczyńców była dystrybuowana do uchodźców na terenie naszego działania. W 2023 realizowaliśmy budowę nowej siedziby składającej się z magazynu wraz zapleczem biurowym o powierzchni całkowitej około 900 m². Obiekt został przekazany do użytkowania w październiku 2023 r.

1.Dane organizacji

Związek Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności z siedzibą: ul. Motylewska 24, 64-920 Piła wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 29.08.1997 r pod numerem 0000066623.

Członkowie Zarządu:

- Mieczysław Augustyn	- prezes
- Małgorzata Samec	- wiceprezes
- Maciej Żebrowski	- skarbnik
- Sławomira Koźma	- sekretarz
- Krzysztof Jaworski	- członek
- Leokadia Figurniak	- członek

Związek Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności działa w oparciu o trzy podstawowe zasady określone w Europejskiej Karcie Banków Żywności:

- Zasada non-profit - działalność bez zysku, realizowana poprzez bezpłatne pozyskiwanie żywności oraz jej bezpłatny rozdział,
- Zasada bezpłatnego kierowania żywności do potrzebujących poprzez organizacje charytatywne zajmujące się bezpośrednio dożywianiem osób zagrożonych niedożywieniem,
- Zasada apolityczności oraz różnorodności światopoglądowej.

Cele Związku Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności to:

- zapobieganie i walka z marnotrawstwem żywności,
- udzielanie pomocy żywnościowej i rzeczowej osobom szczególnie tej pomocy potrzebującym oraz inicjowanie i koordynacja działań instytucji, organizacji i placówek charytatywnych zajmujących się rozdziałem darów wśród osób oczekujących tej pomocy,

- zmniejszenie obszarów niedożywienia i głodu.
- działalność na rzecz organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego a także grup inicjatywnych podejmujących kroki do utworzenia organizacji.

2. Formy i zakres działalności statutowej

Związek Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności jest dobrowolnym i niezależnym Związkiem Stowarzyszeń. Swoje cele PBŻ realizował poprzez:

- gromadzenie darów w formie pełnowartościowej żywności, od wszelkich podmiotów krajowych i zagranicznych z zachowaniem aktualnie obowiązujących przepisów i norm sanitarno-epidemiologicznych,
 - magazynowanie, segregowanie, paczkowanie, transport oraz nieodpłatny rozdział otrzymanej żywności wśród osób potrzebujących według zasad ustalonych przez władze Stowarzyszenia,
 - regularne odbiory żywności z krótkim terminem przydatności do spożycia z sieci sklepów,
 - podejmowanie działań mających na celu pozyskanie darczyńców,
 - współpracę z władzami państwowymi i samorządowymi,
 - współpraca z organizacjami, instytucjami, partnerami, którzy są zainteresowani działalnością banku,
 - organizowanie imprez okolicznościowych oraz o charakterze charytatywno-towarzyskim mających na celu powiększenie zasobów,
 - organizowanie szkoleń dla wolontariuszy, pracowników i innych osób zaangażowanych w działalność banku,
 - wspieranie organizacji członkowskich i partnerskich merytorycznie poprzez organizowanie szkoleń, doradztwa, porad prawnych, księgowych oraz przygotowywanie poradników z zakresu działania NGO,
 - udzielenie swoich zasobów dla naszych partnerów,
 - udział w audycjach i programach radiowych i telewizyjnych oraz prowadzenie konferencji prasowych dotyczących działalności banku.
 - prowadzenie Centrum Integracji Wielkopolskich Inicjatyw Społecznych
 - Współpracę z organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami zainteresowanymi działalnością Stowarzyszenia.
 - przekazywanie środków finansowych organizacjom, którym zleci realizację zadań.
- Wszystkie świadczenia i działania prowadzone przez Bank są nieodpłatne. Swoje cele PBŻ realizuje współpracując na zasadach partnerstwa z przedsiębiorcami, przedstawicielami władz samorządowych, osobami prywatnymi, organizacjami pozarządowymi i kościelnymi.

3. Członkowie Związku Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności

W 2023 roku organizacja liczyła 47 członków.

4. Działalność Zarządu Związku Stowarzyszeń Piłski Bank Żywności

Zarząd Związku Stowarzyszeń Piłski Bank Żywności zbierał się cztery razy w roku. W trakcie tych posiedzeń analizował sytuację w Banku i podejmował stosowne decyzje po informacjach Dyrektora Biura obecnego na tych posiedzeniach. Na posiedzenia Zarządu był zapraszany przedstawiciel Komisji Rewizyjnej. Informacje przedstawiane na posiedzeniach Zarządu były uzupełniane miesięcznymi raportami przygotowanymi przez Dyrektora Biura. Raporty te informowały członków na bieżąco o wszystkich ważnych dla banku i ich partnerów działaniach. Z Zarządem były konsultowane kluczowe decyzje i działania, które miały duży wpływ na rozwój merytoryczny i finansowy banku. Zarząd sprawował bezpośredni nadzór nad czynnościami kontrolnymi. Propozycje Zarządu w większości przygotowywane przez Prezesa były zatwierdzane przez Walne Zebranie Członków. Ten sposób działania dotyczy również decyzji finansowych które umożliwiają podpisanie umów na realizację inwestycji zwiększających potencjał i możliwości banku. Piłski Bank Żywności stale poszerza swoją działalność. Obok tradycyjnej dystrybucji żywności od darczyńców do ludzi potrzebujących poprzez organizacje członkowskie i partnerskie w coraz większym stopniu angażujemy się w edukację i promocję działań proekologicznych. Pracami Zarządu kierował Prezes Mieczysław Augustyn, podejmował on decyzje w sprawach członkowskich do których był upoważniony, podpisywał umowy i inne zobowiązania, z nim konsultowane były w szczególności wszystkie kluczowe kwestie dotyczące realizacji projektów budowy nowej siedziby Banku. Prezes był w Banku niemal w każdy poniedziałek i zwykle w inny dzień w razie potrzeby. Raz w tygodniu przewoził żywność z Wielkopolskiego Banku Żywności do Piły, ponadto drogą internetową korygował treść wystąpień, sprawozdań i innych dokumentów.

5. Działalność Biura Piłskiego Banku Żywności

- Działalność w zakresie dystrybucji żywności.

Rok 2023 to kolejny rok realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2021 Plus. Do magazynu Piłskiego Banku Żywności w ramach podprogramu wpłynęło **252 401,20 kg** artykułów spożywczych o wartości **1 639 399,89 zł**. Wspólnie z czterdziestoma trzema organizacjami przekazaliśmy żywność dla **18 325** osób. Dzięki naszym organizacjom partnerskim wydaliśmy 23 430 paczek. Bardzo ważną częścią tego programu są działania towarzyszące. To pokazy przyrządzania żywności, wykłady na temat dietetycznego żywienia, prowadzenia domowego budżetu, zapobiegania marnowaniu żywności itp. Działania te są prowadzone przez ekspertów i praktyków w poszczególnych dziedzinach. Przez cały rok odbyło się **38** spotkań dla **562** osób.

Drugie bardzo ważne źródło żywności to tak zwany pozysk własny. Struktura tego źródła ulega ciągłej zmianie. W 2023 roku przedstawiała się następująco:

Sklepy	486 455,97 kg	6 348 798,97 zł
Federacja PBŻ	240 353,92 kg	1 611 421,62 zł
Pozysk własny	30 215,68 kg	221 637,48 zł
Wielkopolski Bank Żywności	92 526,54 kg	1 210 000,72 zł
Zbiórka Żywności	21 576,44 kg	474 681,68 zł
Inne	67,56 kg	1 420,44 zł
Razem pozysk 2023 r	871 196,11 kg	9 867 960,91 zł

W tym roku pozysk był mniejszy o około 310 ton niż w roku 2022 a wartość żywności mniejsza o około 1 mln zł. Ilość żywności, którą otrzymaliśmy ze sklepów była mniejsza o około 200 ton. Chcielibyśmy wierzyć, że jest to spowodowane ograniczeniem marnotrawstwa w dużej mierze w sklepach. W 2023 roku odbieraliśmy mniej lub bardziej systematycznie z 79 sklepów. Żywność ta dzięki około 120 organizacjom członkowskim i partnerskim trafiła do ludzi potrzebujących.

- Działania w sferze pozyskiwania żywności.

Nasze działania w tej dziedzinie przebiegały dwutorowo: dzięki inwestycjom w rozwój zasobów infrastrukturalnych, pozyskiwaniu środków finansowych na działania wykazywaliśmy dużą elastyczność w pozyskiwaniu darowizn koordynowanych przez Federację Polskich Banków Żywności, Wielkopolski Bank Żywności oraz gotowość do odbioru darowizn ze sklepów. Ciągłe budowanie sieci odbiorców zwiększa nasze możliwości dystrybucyjne szczególnie tej żywności z krótkim terminem. Realizacja z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego już kolejny rok programu "Transport i magazynowanie żywności uratowanej przed zmartowaniem mogliśmy wesprzeć nasze organizacje partnerskie w kosztach transportu. Program trwał od maja do końca listopada i w tym czasie około 100 ton żywności poprzez 24 organizacje trafiło do 6000 osób potrzebujących z województwa wielkopolskiego. Całkowity koszt działania to 65 000,00 zł w tym z dotacji 55 250,00 zł wkład własny banku 9 750,00 zł.

- Odbudowa zasobów materialnych i pieniężnych.
 - a. Ukończenie I etapu budowy nowej siedziby banku z magazynem żywności oraz zapleczem biurowym o pow. około 800 m². Ten etap finansowany przez NFOŚiGW w kwocie 2 500 000,00 zł i wkładzie własnym około 500 000,00 zł.
 - b. W październiku podpisaliśmy umowę o objęcie przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego (KPO). Umowa przewiduje realizację działań o łącznej wartości 2 325 981,23 zł wartości brutto. Sfinansowana zostanie kwota netto 1 891 041,65 zł, a wartość VAT zostanie zwrócona na podstawie odrębnej umowy. W ramach tych działań zostanie wykonane zabezpieczenie terenu całego obiektu w postaci ogrodzenia z automatycznymi bramami, będzie zamontowana instalacja fotowoltaiczna z magazynem energii, stacją ładowania. Wykonana zostanie instalacja zagospodarowująca wody opadowe z dachu i placu manewrowego. Zakupimy komputery do obsługi magazynu żywności i prac administracyjnych banku. Magazyn zostanie wzbogacony o agregaty do chłodni i mroźni, wózek widłowy elektryczny

oraz samochód dostawczy z napędem elektrycznym. Wszystkie te działania mają się zakończyć w marcu 2025 r.

- c. Dbałość o stan finansów oraz systematyczne działania, które mają za zadanie pozyskiwanie nowych źródeł finansowania naszych działań statutowych (dotacje, darowizny).

6. Składki, dotacje, pozostałe przychody

W 2023 roku wpływy ze składek wyniosły 423 840,00 zł. Ta kwota prawie dwukrotnie większa od kwoty w latach ubiegłych jest wynikiem uchwały podjętej przez samorządy członkowskie zwiększającej składkę dla samorządów o 100%. Jest to odpowiedź na zwiększone potrzeby finansowe wynikające z realizacji budowy nowej siedziby banku. Składki wpływały regularnie. Ponadto w 2023 roku Bank pozyskał dodatkowe środki finansowe:

- Dotacje (Gmina Piła, UM-CIWIS, UM-transport, UM-transport, FPBŻ, NFOŚiGW- **344 160,53 zł**
- Federacja Polskich Banków Żywności - **157 382,40 zł** (na realizację kosztów DT+ATM POPŻ).
- OPP – 1% - **2 416,10 zł**
- Darowizny – **70 299,45 zł**
- Pozostałe przychody działalności statutowej, działalność statutowa odpłatna- **193 319,92 zł**
- Pozostałe przychody działalności statutowej – **53 487,67 zł**
- Przychody finansowe – odsetki – **2 535,84 zł**

Ogółem w 2023 roku przychody wyniosły 1 247 441,91 zł nie uwzględniając wartości pozyskanej żywności. Składki stanowiły tylko **34 % naszego budżetu.**

W celu zachowania płynności operacyjnej Zarząd podjął decyzje o uruchomieniu linii pożyczkowej w rachunku do wysokości 330 000,00 zł

7. Realizacja działalności statutowej w ramach pozostałych projektów

- Prowadzenie Centrum Integracji Wielkopolskich Inicjatyw Społecznych w Subregionie Piłskim w latach 2019-2023. Kolejny rok działań w czasach trudnych dla wszystkich, w tym dla naszych partnerów i odbiorców działań. Wiele osób, które angażują się w nasze działania brało udział w szeroko rozumianej pomocy na rzecz osób poszkodowanych w wyniku agresji Rosji na terytorium Ukrainy. Zarówno dla banku jak i naszych partnerów były to zadania bardzo ważne i pilne. Pospolite ruszenie organizacji pozarządowych można było zaobserwować w całym kraju. Odpowiadając na potrzeby zgłaszane podczas naszych częstych kontaktów z różnymi organizacjami sprowadzały się do kilku obszarów. Organizacje oczekują od nas informacji o wydarzeniach, obowiązkach, inicjatywach kierowanych do NGO. Tą potrzebę staraliśmy się zaspokajać poprzez naszą stronę CIWIS, facebooka, i inne kanały komunikacji oraz spotkania z organizacjami. Drugą grupą potrzeb zgłaszanych przez organizację to wiedza z różnych dziedzin. Na czele to oczywiście sposoby finansowania działalności. Z tego zakresu odbyły się

trzy szkolenia i dwa spotkania w których razem wzięło udział łącznie 92 osoby z 65 organizacji. W tym roku pierwszy raz zaproponowaliśmy dwa nowe tematy na szkolenie. Komunikacja na poziomie podstawowym i "Proste, bezpłatne narzędzia graficzne dla NGO". Jak się w trakcie tych spotkań okazało był to dobry krok. Zainteresowanie uczestników potwierdziło, że są to tematy ważne dla organizacji. Relacja wewnątrz organizacji jak i komunikacja z szeroko rozumianym otoczeniem to problemyz którymi borykają się organizacje na co dzień. Szkolenie z zakresu wykorzystywania prostych narzędzi graficznych do działań promocyjnych też cieszyło się dużym zainteresowaniem. Stąd drugie szkolenie bardziej praktyczne i pomysł na promocyjny kalendarz. Ten rok potwierdził, że w dalszym ciągu jest duże zapotrzebowanie na usługi w zakresie księgowości. Bardzo rzadko organizacje stać na regularne korzystanie z usług profesjonalnej księgowej. Bardzo często brak świadomości, że jeżeli działa się społecznie bez wielkich pieniędzy to nie zwalnia z obowiązku prowadzenia księgowości w sposób zgodny z przepisami. W tym obszarze zauważyliśmy wzrost chętnych do skorzystania z usług księgowej w sposób indywidualny w formie doradztwa. Podobny obszar to poradnictwo z zakresu obszaru prawnego. Nasza działalność w ramach tego programu ma dla nas bardzo duże znaczenie ze względu na charakter naszych działań. Duża skala tych działań i pojawiające się owe obszary w które angażujemy nasze siły i środki (np. Edukacja, warsztaty, wolontariat itp.) sprawiają, że cały czas poszukujemy nowych partnerów i chcemy wspólnie podnosić naszą kompetencje i standardy działania.

- Program pomocy "Żywnościowy SOS" realizowany z Fundacją Biedronki skierowany do organizacji pomocowych zajmujących się wsparciem najbardziej wrażliwych grup społecznych, osób dotkniętych ubóstwem, chorobą niepełnosprawnością, w kryzysie bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów. W trakcie roku 2023 realizowaliśmy dwa etapy. Pierwszy etap przed Świętami Wielkiej Nocy wartość żywności, która w formie paczek trafiła do osób potrzebujących wsparcia to 54 000,00 zł. łącznie do mieszkańców 24 gmin trafiło 1061 paczek. Drugi etap przed Świętami Bożego Narodzenia, żywność o wartości 60 000,00 zł trafiła do mieszkańców 29 gmin w ilości 1007 paczek.
- Prowadzenie "Ośrodka Ograniczania Marnotrawstwa Żywności i Pomocy Żywnościowej" finansowanego z środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego" w ramach wieloletniego Programu Ograniczania Marnotrawstwa Żywności i Pomocy Żywnościowej. Działania trwały od czerwca 2023 do grudnia 2023. Główne cele to:
 - edukacja w zakresie niemarnowania żywności
 - Rozszerzanie i rozwój sieci dystrybucji
 - współpraca z producentami rolnymi
 - rozwój wolontariatu społecznego

Edukacja w zakresie niemarnowania żywności odbyła się w dwóch szkołach podstawowych w klasie 2 i 6 na podstawie scenariuszy przygotowanych w ramach projektu w roku ubiegłym. Po przeprowadzeniu lekcji sporządzona została informacja o jej przebiegu oraz zbadano wiedzę uczniów i użyteczność lekcji. Te badania wypadły pozytywnie. Drugą częścią działań edukacyjnych były warsztaty kulinarne na których uczniowie najpierw klasy II a następnie klasy VI pod okiem zawodowego kucharza przygotowali warzywne burgery z dostępnych w każdym domu produktów które zostały skonsumowane przez wszystkich uczestników warsztatów.

W celu rozszerzenia sieci dystrybucji odbyły się spotkania, z środowiskiem które ma kontakty z producentami rolnymi na temat skali marnotrawstwa żywności oraz sposobach jego ograniczania poprzez współpracę z Pilskim Bankiem Żywności.

Działania w zakresie rozwoju wolontariatu bardziej intensywnie odbywają się już od wielu lat w kontekście Świątecznych Zbiórek Żywności. To częste kontakty głównie telefoniczne chociaż nie brakuje osobistych podczas których na bieżąco przekazujemy aktualne informacje niezbędne do sprawnego i skutecznego przeprowadzenia zbiórki. Po zakończeniu całej akcji, która okazała się sukcesem. Wspólnie z wolontariuszami i organizacjami w Pile i w terenie zebraliśmy prawie 12.5 tony żywności, która w formie paczek trafiła dla osób potrzebujących wsparcia. Uwieńczeniem całego wydarzenia była Gala dla Wolontariuszy zorganizowana w Pile, podczas której nastąpiło podsumowanie i podziękowanie dla uczestników. Całkowity koszt dotacji to 58 000,00 zł

- W ramach umowy współpracy z Stowarzyszeniem Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich "PISOP" realizowaliśmy projekt pn. "Wielkopolska - Wspólna Przyszłość". Projekt przewidywał szereg działań, których odbiorcami byli obywatele państw trzecich w tym obywatele Ukrainy, którzy wjechali do Polski od dnia 24.02.2022 r. W ramach projektu odbyły się:
 - dwa kursy języka polskiego każdy po 5 spotkań 1,5 h dla 10 osób. Jedna grupa to dorośli a druga to dzieci.
 - pięć szkoleń adaptacyjnych:
 - Dyrektor Wydziału Oświaty UM Piły
 - Kierownik Delegatury NFZ w Pile
 - Przedstawicielem Policji w Pile
 - Ratownikiem Medycznym
 - Przedstawicielem Wojewódzkiego Urzędu Pracy
 - pięć spotkań integracyjno-adaptacyjnych:
 - wycieczka z przewodnikiem po mieście
 - zwiedzanie Muzeum Stanisława Staszica
 - rejs statkiem po Gwdzie "Gordaliną"
 - spotkanie z Piłską pisarką, autorką książek dla dzieci
 - spotkanie na temat tradycji niepodległościowej w Polsce i na UkrainieKoszt realizacji wszystkich działań to kwota 19 950,00 zł.
- Przedsięwzięcie realizowane w ramach działania pn. "Piła miastem zrównoważonym i kompaktowym - działania nieinwestycyjne finansowane ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa na mocy umowy o dofinansowanie. W ramach umowy przeprowadziliśmy 22 warsztaty/zajęcia/wydarzenia edukacyjne dla mieszkańców Piły oraz okolicznych gmin w okresie od 04.2023 do 12.2023. Celem projektu było pobudzenie aktywności społecznej oraz społeczeństwa do działań w duchu ZERO WASTE – jak gotować szybko, smacznie i zdrowo, jednocześnie nie marnując jedzenia. Koszt realizacji całego przedmiotu umowy 144 895,96 zł.

• **9. Sponsorzy**

Do najbardziej aktywnych darczyńców należą:

- Zakłady Przemysłu Tłuszczowego S.A. Kruszwica
- ARCHE HOTEL Piła
- ZPZ ZETPEZET Piła
- ZBYSZKO COMPANY SA Zakład w Pile
- ALTVATER Piła Sp. z o.o
- Nadleśnictwo Zdrojowa Góra
- Zarząd Dróg i Zieleni w Pile

- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Pile
- Powiat Złotowski
- Powiat Wałecki

Wszystkim urządóm, firmóm, instytucjom i organizacjom aktywnie pomagającym nam realizować naszą misję i wykonywać zadania – serdecznie dziękujemy.

PREZES ZARZADU

MIECZYŚLAW AUGUSTYN